

Ügyiratszám: ÖNK/1-17/2013.

ELŐTERJESZTÉS

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. június 20-i ülésére
az **Állami Számvevőszék jelentésének megállapításairól és az ehhez kapcsolódó intézkedésekről**

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Állami Számvevőszék elnöke 2012. szeptember 25-én kelt levelében értesítette önkormányzatunkat, hogy az ÁSZ megkezdte az önkormányzat pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzését. Az ellenőrzés felügyeleti vezetője kapcsolódó adatbekérő levelében 28 db tanúsítvány elkészítését és megküldését kérte, a helyszíni vizsgálatra ezt követően októberben sor került. Az ÁSZ elnöke által 2013. május 14-én aláírt jelentést kézhez vettük, az ellenőrzés főbb megállapításait, intézkedést igénylő javaslatait, és az ennek alapján megfogalmazott intézkedési tervet az alábbiakban terjesztjük a Tisztelt Képviselő – testület elé:

Az ÁSZ a 2012. évi ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzésével az önkormányzatok 2011. évben megkezdett helyzetelemzését folytatta. A helyzetelemzést 2012-ben az ÁSZ új módszertani alapokra helyezte, az egyes önkormányzatok pénzügyi helyzetét az ÁSZ a hagyományos pénzforgalmi költségvetési előirányzatok elemzése helyett a pénzügyi gyakorlatban alkalmazott új jövedelem típusú mutatórendszer alkalmazásával elemezte. Ez az úgynevezett CLF módszer, amelynek alkalmazása esetén elkülönülnek a vagyonnal kapcsolatos, illetve a feladatokkal közvetlenül összefüggő folyó (működési) és a felhalmozási (beruházási) bevételek és kiadások.

Az ellenőrzés eredményének várható hatásaként a megállapításokkal segítséget kívántak nyújtani az önkormányzatok számára a pénzügyi egyensúly helyreállítása, javítása és fenntartása érdekében szükségessé váló intézkedések megtételéhez.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy:

1. az ellenőrzött időszakban a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását biztosító szervezeti formák változása milyen hatást gyakorolt az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására;

2. az Önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozási - egyensúlya milyen irányban változott, a változást milyen okok idézték elő, továbbá milyen intézkedéseket tettek a pénzügyi egyensúly biztosítása, illetve javítása érdekében, az intézkedések hatására javult-e az Önkormányzat pénzügyi helyzete;
3. a költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt, pénzügyi intézetekkel szembeni kötelezettségek hogyan alakultak, a kötelezettségek fennállása miként befolyásolja az Önkormányzat jövőbeni pénzügyi egyensúlyi helyzetét;
4. az Önkormányzat beazonosította, felmérte, értékelte-e a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló pénzügyi kockázatokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatban írtak-e elő kockázatértékelési kötelezettséget;
5. az Önkormányzat által kialakított belső kontrollok biztosítják-e a pénzügyi gazdálkodás folyamatainak szabályosságát és eredményességét;
6. hasznosultak-e az ÁSZ korábbi ellenőrzése során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok.

Az ellenőrzés a 2009. január 1-jétől 2012. június 30-áig terjedő időszakot ölelte fel. A pénzügyi intézetekkel szembeni kötelezettségek állományának vizsgálatakor a 2011. december 31-én fennálló kötelezettségek keletkezésének kezdő időpontját vették figyelembe.

Az ÁSZ megállapította jelentésében, hogy Nagyatád Város Önkormányzata jövedelemtermelő képessége alapján képződő bevételei a feladatai ellátásához szükséges kiadásokat csak részben fedezik.

A folyamatban lévő és a benyújtott pályázatok fejlesztési felhalmozási kockázatot jelentenek. A felvett hitelek, a kötvénykibocsátásból és a PPP szerződésből eredő kötelezettségek tovább nehezítik pénzügyi gazdálkodási pozícióit, működését már rövidtávon is korlátozzák. A hitelek, megvalósuló beruházások a feladatellátás színvonalának javításához hozzájárultak, de nem teremtenek bevétel növelési lehetőséget.

Az alacsony működési jövedelemtermelő képesség miatt a jelentős szállítói állomány és a – kormányzati adósságrendezést követően fennmaradó – pénzügyi intézetekkel szembeni kötelezettségek teljesíthetősége kockázatos. A működési jövedelemtermelő képesség kedvezőtlen tendenciája és az ÖNHIKI támogatás miatti bevételi kitérítés kockázatot jelent az Önkormányzat számára.

Az Önkormányzatnál a megvalósított – Bárdos Iskola rekonstrukciója – fejlesztés utófinanszírozása pénzügyi kockázatot jelentett a felvett hitelek utáni kamat- és egyéb fizetési kötelezettségek miatt, és a fejlesztés nem teremt bevétel növelési lehetőséget. A folyamatban lévő fejlesztések esetében a saját forrás biztosítása és az egyéb központi támogatás (EU Önerő Alap) megelőlegezése, a benyújtott pályázatok esetében a saját erő biztosítása – az Önkormányzat likviditásának kedvezőtlen irányú változása és a jelenlegi nettó működési jövedelem képződés miatt – felhalmozási kockázatot jelent.

A kötelezettségek növekedését az ellenőrzött időszakban a pályázati támogatással megvalósuló fejlesztések finanszírozásához, valamint támogatás megelőlegezésre felvett hitelek, az Atád2 kötvény kibocsátásából származó kötelezettség, valamint az elszámolt árfolyam-veszteségek eredményezték. A kötvénykibocsátásból és a hitelek igénybevételéből származó források a céloknak megfelelően kerültek felhasználásra.

Kifogásolta az ellenőrzés, hogy az Atád2 kötvény 2011. évi kibocsátásából származó bevétel és az Atád kötvény visszavásárlására fordított kiadás elszámolására nem a teljesség és bruttó elszámolás elvének megfelelően került sor, mivel a pénzforgalmi egyenleg került lekönnyvelésre. Kifogásolták továbbá, hogy nem került előírásra a fejlesztési döntések, valamint a pénzügyi kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntések kockázatainak döntés-előkészítő szakaszban történő feltárása, az Önkormányzat fizetőképességének és eladósodásának kezelésével, a pénzügyi kötelezettségek teljesítése helyi szabályaival, továbbá a szállítói tartozások rendezésével összefüggő kontrolltevékenységek ellátása.

Tartalmazza az ÁSZ jelentése, hogy az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének 2008. évi ÁSZ ellenőrzésének a pénzügyi és gazdálkodási helyzet javítására tett javaslatait az Önkormányzat hasznosította.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a számvevői vizsgálat önkormányzatunknál olyan jelentős hiányosságot illetve szabálytalanságot amely felelősségre vonás kezdeményezését indokolta volna, nem tárt fel.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőn belül nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

A jelentésben jelzett hiányosságok felszámolására, a feladatok elvégzésére az intézkedési tervet elkészítettük.

A Számvevői Jelentés teljes terjedelmében a nagyatad.hu honlapon az Önkormányzat / Képviselő-testület ülési menüpontban az előterjesztéshez mellékelve megtalálható.

Kérem a Képviselő-testületet a határozati javaslatban foglalt intézkedési terv jóváhagyására.

Határozati javaslat:

Nagyatád Város Képviselő-testülete az ÁSZ által 2009-2011. évek és 2012. I. félévi időszakra vonatkozó, az önkormányzat pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről készített jelentésének megállapításait megtárgyalta, a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében az alábbi intézkedési tervet fogadja el:

I./ A működési jövedelemtermelő képesség és a feladatellátás összhangja, valamint az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyának helyreállítása, hosszú távú fenntarthatósága érdekében – a 2013. évi kormányzati adósságkonszolidációt, valamint a 2013. évtől változó feladat-ellátási kötelezettséget, feladatfinanszírozási rendszert figyelembe véve – a következő intézkedések szükségesek:

a) a költségvetési rendlettervezet, valamint annak évközi módosítása előterjesztését megelőzően fel kell mérni a bevételszerző, kiadáscsökkentő lehetőségeket, és a Képviselő-testület elé kell terjeszteni a bevételek növelését, a kiadások csökkentését célzó intézkedések bevezetéséhez szükséges – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – döntési javaslatot;

b) a Képviselő-testület elé jóváhagyásra be kell terjeszteni a – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – az Önkormányzat gazdasági helyzetének elemzésén alapuló, a pénzügyi egyensúlyi helyzet gyors helyreállítását, hosszú távú fenntartását, valamint az adósságállomány újratermelődésének elkerülését biztosító intézkedéseket tartalmazó reorganizációs programot;

c) az adósságkonszolidációt követően fennmaradó kötelezettségei tekintetében a Képviselő-testület elé olyan egyensúlyi (elkülönített) tartalék képzésére vonatkozó – a Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jegyző által elkészített – döntési javaslatot kell terjeszteni, amelyben a Képviselő-testület meghatározza annak összegét, és kötelezettséget vállal arra, hogy a törlesztési időszak alatt ezt a tartalékot a költségvetési rendeleteiben minden évben betervezi az adósságszolgálat teljesítésére;

d) felül kell vizsgálni az önként vállalt feladatok finanszírozhatóságát a kötelező feladatellátás elsődlegességének biztosítása érdekében, és ennek függvényében javaslatot kell tenni a Képviselő-testületnek a feladatellátás racionalizálására;

e) meghatározott gyakorisággal be kell számolni a Képviselő-testületnek az Önkormányzat lejárt szállítói állománya alakulásáról. Intézkedni kell a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítéséről vagy a lejárt tartozások átütemezéséről;

f) teljes körűen felül kell vizsgálni a folyamatban lévő beruházásokat a megvalósításhoz szükséges saját források rendelkezésre állása tekintetében, ennek eredményeként javaslatot kell terjeszteni a Képviselő-testület elé a beruházások befejezéséhez szükséges saját források biztosításához szükséges intézkedésekről.

Határidő: 2013. szeptember 30.

Felelős: Ormai István polgármester

II./ A továbbiakban a pénzügyi gazdasági jogszabályi előírások maradéktalan betartása érdekében a következő intézkedések szükségesek:

- 1) A könyvviteli elszámolások során biztosítani kell a Számv. tv. 15. § (2) bekezdésében foglalt teljesség és a 15. § (9) bekezdésében foglalt bruttó elszámolás elvének érvényesülését, ennek keretében az adott költségvetés év valamennyi, az eszközökre, forrásokra és a pénzmaradvány alakulására hatást gyakorló gazdasági eseményét el kell számolni, és a beszámolóban be kell mutatni, a könyvviteli nyilvántartásokban a bevételek és kiadások egymással szembeni elszámolására nem kerülhet sor.
- 2) Az Önkormányzat belső kontrollrendszerének szabályozását felül kell vizsgálni, és ki kell azt egészíteni az Áht 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 7. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírásoknak megfelelő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kezelésére is alkalmas kockázatkezelési rendszerre. A kockázatkezelési rendszer működtetéséről gondoskodni kell.

- 3) A belső kontrollrendszeren belül ki kell alakítani az Áht 69. § (2) bekezdésében, továbbá a Bkr. 8. § (1)-(2) bekezdése alapján azokat a belső kontrolltevékenységeket is, amelyek biztosítják a pénzügyi gazdálkodási folyamatok szabályosságát, a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását befolyásoló döntések kockázatainak kezelését. Ennek keretében:
- a) Meg kell határozni a fejlesztések döntés-előkészítés folyamatában a lebonyolítás és a működtetés kockázatai feltárásának és kezelésének kötelezettségét;
  - b) elő kell írni a pénzügyi kötelezettségvállalások kockázatainak döntés-előkészítő szakaszban történő feltárását, a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettségek költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának vizsgálatát;
  - c) szabályzatot kell készíteni az Önkormányzat fizetőképességének és eladósodásának kezelésére, valamint a pénzügyi kötelezettségek teljesítése, a szállítói tartozások és az egyéb kiadáselmaradások rendezésének helyi szabályaira.
- 4) Intézkedni kell, hogy az Áht 70. § (1) bekezdésében, továbbá a Bkr. 29. § (1) bekezdésében és a 31. § (2) bekezdésében és a (4) bekezdés a) pontjában foglalt előírások szerint az éves belső ellenőrzési tervek tartalmazzák a pénzügyi egyensúlyi helyzetet befolyásoló döntésekkel kapcsolatos feltárt kockázati tényezők ellenőrzését, a továbbiakban biztosítani kell az ellenőrzési tervek végrehajtását.

Határidő: 2013. december 31.

Felelős: dr. Kovács Ildikó jegyző

Nagyatád, 2013. június 10.

Ormai István

Az előterjesztés jogszabállyal nem ellentétes:

